

Stap 1: Foto van je jeugdbeweging

“ We dachten in het begin dat we nog nergens stonden en niks hadden, maar eigenlijk hadden we al heel wat afspraken. Deze waren gewoon nooit uitgeschreven. Niet roken in het bijzijn van je leden was er zo eentje.

Verzamel wat er al bestaat. Bestaan er al afspraken over roken, alcohol en andere middelen? Zijn er geschreven afspraken? Doen jullie soms activiteiten over alcohol en drugs? Je zal zien: er is al meer dan je denkt. Breng alles in kaart met de drugscreener!

Meer doen?

Voel je dat het nodig is om verder na te denken over alcohol en drugs? Gebruik dan als extra stap [wat denk jij](#), te vinden op de website.

Willen jullie de verschillende meningen in de groep samenbrengen en zo tot één groeps mening komen? Gebruik dan als extra stap [mix & match](#), te vinden op de website.

DRUGSINBEWEGING.BE

DE DRUGSCREENER

Wat?

Breng de huidige situatie in kaart (welke afspraken zijn er nu al) en krijg zicht op wat wel en niet goed gaat in jullie werking.

Materiaal

- De vragen (zie onder)
- Groot blad papier
- Schrijfgerei

Opdracht

Beantwoord de vragen op de volgende pagina in kleine groepjes (4 à 5 personen) en schrijf de antwoorden op. De vragen gaan over de volgende thema's: de leidingploeg, afspraken en sancties, preventieactiviteiten en het herkennen van problemen.

Bespreek de antwoorden met de volledige leiding. Zo stel je een stand van zaken op. Let hier zeker op:

- Waarover was er discussie?
- Wat nemen jullie mee voor volgende stappen?
- Zijn er vragen na het doorlopen van het document? Waar kunnen jullie antwoorden vinden?

Formuleer ten slotte een conclusie: schrijf per thema knel- en discussiepunten op.

Bewaar de afspraken die jullie goed vonden voor de afsprakentabel. Hierover vind je meer informatie op de website, onder [STAP 2: Spelregels en strategie bij problemen](#).

DRUGSINBEWEGING.BE

De vragen

De eigen groep

- Worden er alcohol of drugs gebruikt binnen de jeugdbeweging?
- Welke problemen heeft de jeugdbeweging in verband met alcohol- en druggebruik?
- Welke vragen rond alcohol- en druggebruik leven er in de groep?
- Hoe groot is het vertrouwen tussen leiding en leden? Tussen de leiding? Tussen leiding en ouders?
- Wordt er openlijk gepraat over alcohol en drugs (en eventuele problemen)?
- Heeft de leiding een voorbeeldfunctie? Hoe wordt deze gezien?

Bestaande afspraken en sancties

- Welke afspraken hebben jullie rond drugs, alcohol, roken en medicatie? Zijn er ongeschreven regels?
- Stel bij elke afspraak de "wie-wat-wanneer"-vraag:
  - Zijn de regels gelijk voor leiding en leden, voor de verschillende leeftijdsgroepen? (Wie?)
  - Gelden voor tabak, alcohol, medicatie, illegale drugs... dezelfde regels? (Wat?)
  - Verschillen de regels voor de wekelijkse bijeenkomsten (activiteiten, vergaderingen...), speciale activiteiten (kamp, fuif...) en activiteiten buiten de jeugdbeweging? (Wanneer?)
- Wat doen jullie als er afspraken overtreden worden? Worden er sancties gegeven?
- Wat ontbreekt er?
- Is er inspraak van leden?
- Worden afspraken en sancties gecommuniceerd naar de leden/ouders/anderen?

Voorbeelden van afspraken:

Tijdens de activiteit wordt er geen alcohol gedronken.

Illegale drugs (en dus ook cannabis) zijn altijd verboden op activiteiten, ook tijdens de fuif.

Leiding die nog dronken is van de vorige avond wordt gevraagd om thuis te blijven.

DRUGSINBEWEGING.BE

Herkennen van signalen

- Wat zijn signalen van problematisch gebruiken van alcohol of drugs?
- Wat doen jullie als er leiding problemen heeft met alcohol of drugs?
- Wat doen jullie als er iemand van de leden problemen heeft met alcohol of drugs?
- Bij wie kunnen jullie terecht met vragen?

Voorbeelden van signalen:

Hij lijkt op korte tijd erg veranderd te zijn. Hij doet of zegt dingen die je nooit van hem verwacht had.

Hij praat veel over drinken of blowen.

Hij is opvallend vaak onder invloed. Ook tijdens ongepaste situaties (op school, in de jeugdbeweging...)

Hij doet moeilijk tegen een ander als die niet mee doet.

Hij dealt.

Hij plant wanneer hij zal drinken of blowen.

Hij gaat steeds meer gebruiken, zegt dat hij er steeds beter tegen kan.

Preventie-initiatieven

- Doen jullie aan preventie?
- Hoe wordt deze vormgegeven?
- Hoe vaak gebeurt dit?
- Wanneer gebeurt dit? Tijdens het werkjaar, activiteiten, op kamp?
- Werken jullie samen met externen?
- Doen jullie mee aan vormingsinitiatieven?